

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérm. tv. küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 20 kr.

ZEMPLÉN.

Közlöny a társasélet, közgazdaság s irodalom köréből.

Hirdetési díj:

5 hasábos perit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.

Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.

Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lövy A. könyvkeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

32-ik szám.

MECJELENIK MINDEN KEDDEN.

IV-ik évfolyam.

Elnöki körlevél.

A megyei bizottsági közgyűlés a törvényha-
tósági szabályrendelettel megállapított időben,
azaz folyó évi szeptemberhó 2-án és következő
napjain fog S.-a.-Ujhelyben a megyeház nagyter-
mében reggeli 9 órakor megkezdetni, és az azt
követő napon folytatólag megtartani.

Az állandó választmány és esetleg szakosz-
tályai a közgyűlést megelőzőleg folyó évi aug. hó
28-ik napján reggeli 9 órakor fogják üléseiket
a megyeház terében megkezdni, s az azt kö-
vető napokon folytatni.

A mult évnegyedes közgyűlés óta beérkezett
és közgyűlési elhatározástól függő folyó tárgya-
kon kívül ezen közgyűlés nevezetesebb tárgyai
következők:

1-ör: Az 1870. 42. t. cz. értelmében a
küldöttség által kidolgozott megyei szervezési
munkálat tárgyalása

2-ör: Az 1874. évi költségvetési előírán-
yat megállapítása.

3-ör: Közmunka s közlekedési minisztérium
augusztus 1-én 13564. számú intézvénye a köz-
munka-ügy rendezésére vonatkozó nézetek köz-
lése s adatok felterjesztése iránt.

Mely nevezetes érdekű bizottsági évnegyede-
s közgyűlésre valamint az állandó választmányt,
ugy a megyei bizottság összes tagjait van sze-
rencsém tisztelettel meghívni.

S.-a.-Ujhely, 1873. év aug. 12.

Dókus József,

Zemplénmegye alispánja.

Felhívás.

Ismeretes a közönség előtt, hogy mily súlyos
csapások, nehezettek az év folyamában Zemplén-
megye lakosságának legnagyobb részére. A kole-
ra-járvány nagy számmal szedte és szedi még
most is áldozatait alig valami kivétellel egész
megyénkben, míg másrészt az idő mostohasága
igen sok helyütt a legszűkebb aratást eredmé-
nyezte.

Ily körülmények közt vannak megyénknek
vidékei, hol a nép már e pillanatban kenyér és
élelem nélkül van, részint a terméketlenség, ré-
szint a járvány miatt, mely nyári munkáját és
keresetét gátolá, vagy felemészté. Mi lesz ezekből
később, ha már is nymorban vannak ép az ara-
tás idején? Nem fog-e épen e nyomor még na-
gyobb pusztulást, kórt és betegségeket terjeszteni
a nép között? Ez a kérdés kell, hogy jó előre
foglalkoztasson ugy egyes emberbarátokat, mint
hatóságokat és az egész társadalmat.

Felfogásom szerint a mai művelt és előhala-
dott korban nem lehet közönnnyel tekinteni sem
magát az emberi nyomort, melynek látására a
nemesen érző szívek tette és áldozatra buzdul-
nak: de emellett azt hiszem, hogy a társadalmi
eszély és előrelátás is tekintetbe tartozik venni
azon fenyegető veszélyt, mely a nyomor és annak
járulékaik alakjában támadta meg már eddig is

munkás kezeket; minden tekintetben tehát kö-
telességünk és hivatásunk mindent elkövetni,
ami erőnkől és tehetségünkől telik, ugy az inség
enyhítésére, mint a munkás kezek pusztulásának
lehető meggátolására.

Ezeknek megfontolása és élénk érzete kész-
tetett engem arra, hogy mint e megye kormányzó
alispánja felhívást intézzek megyénk kevésbé suj-
tott lakosaihoz a végből, hogy a jelzett célra
pénz- vagy terménybeli ajánlataikkal áldozni
méltoztassanak.

A jövőre nézve van ugyan reményem, hogy
a baj mérvéhez képest államilag is intézkedés
fog tétetni: de másrészt hitem az, hogy a tár-
sadmunk bajokai és veszélyeket magának a tár-
sadmunk legelső tiszte gyógyítani és elhárítani;
mert míg egyfelől a közvetlen és gyors segély
becsesebb és sikeresebb a hatásra, addig másfel-
ől áldásosabb is a közbizalom erősítésére és fen-
tartására. Csekélyebb segély is sokat tesz, ha
idején jön, erkölcsileg véve pedig a népre nézve
felette nagy vigasztalás van abban, ha nem érzi
magát elhagyatva azoktól, a kikkel együtt, a kik-
hez közel él, vagy a kiknek engedelmeskedik és
használ.

Méltoztassanak kegyes szívvel fogadni e fel-
hívást és a nemes célt tekintetbe véve, ugy sa-
ját részükről mint körükben felajánlott és gyűjtött
adományokat hozzám eljuttatni, illetőleg engem
arról értesíteni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, augusztus 3-án 1873.

Dókus József,

Zemplénmegye alispánja.

Társadmunk és egyleteink.

Az a pusztulás, melyet a bécsi börzeválság
kereskedelmi és nemzetgazdasági életünkben véghez
vitt, végeredményében mindakettőre üdvös hatással
leend. S míg egyrészt jó lecke volt azok számára,
kik azt részben előidézték, s azok számára, kiket a
válság, habár közvetlen előidézői nem voltak anya-
gilag a bukás szélire vitt, másrészt kell, hogy tár-
sadmunk általa erkölcsileg javuljon. E javulás jelei
mikor fognak mutatkozni, azt bajos volna előre meg-
határozni. Az azonban igaz, hogy a válság előtt
társadmunk a corruptio igen magas fokát érte
volt el, s a bekövetkezett válságnak meg voltak
indító okai. Ezek pedig nagyon is ismeretesek.

A társadmunk biztos erkölcsi hévmérői az
egyletek. E tisztán demokratikus intézmények
teljes értékükben csak ott állhatnak fen, hol a tár-
sadmunk egészséges erkölcsi erővel rendelkezik. Tud-
juk tehát, mi okozta az utolsó években széles e
hazában az egyletek pangását. Az erkölcsi erő hiá-
nya kórállapotba sodorta őket. Nem szabad félre
vezetnünk az által, ha időközönként új egyletek
keletkezésének hírért halljuk. Ezek is csak tengeni
fognak, mint egyes már létező egyletek, melyek
életéről csak akkor tudunk valamit, mikor bukásuk
hírért halljuk. Ahol tehát a társadmunk beteg, ott a
szükséges egészséggel az egylet, mely e társadmunk
kebeléből származott, sem rendelkezhetik.

Társadmunkban pedig sok még az előítélet,
mely csirájában megfosztja a nemes egyszerűséget,
a valódi erkölcsi erő e nélkülözhetlen alapját, s a
társadmunk kórját beviszi az egyesület kebelébe is.
Azért egyleteink csak névleg, s nem tényleg
azok.

Ha az egylet tehát csak kicsibe nyújtja képét
a társadmunknak, hol marad amannak nemesítő,
művelő befolyása, mely többé kevésbé minden
bármely névvel bíró közhasznu egyletnek célja? S
mi nem tagadjuk, hogy az egyleti életnek messze
kiható befolyása lehet a társadmunkra, csak tudja a
rendelkezésére álló eszközöket czélszerűen felhasz-
nálni.

De nem elegendő ám az, hogy — két ember
birjon csak tudatával az egyesülési eszme fontossá-
gának minden egylet kebelében, mert ezen egy-két
ember nem lesz képes, bármily nagy legyen erkölcsi
erejének sulya, szorossá fűzni azon köteleket, melyet
annyi személyes érdek, önző gondolkozásmód, het-
venkedő fegyelmetlenség széjjel választ.

Azon kórjelenségek, melyek egyes korszakok-
ban a társadmunkban mutatkoznak, s a társadmunk
életét megmérgezik, egyszersmind megrontói a sza-
bad egyleteknek. A szabadság eszméjével
ép oly kevésbé fér meg az előítélet bár-
mily irányban nyilatkozzék is, mint az egyleti élet
eszméjével. Azért az alkotmányos szabadságot tekint-
hetjük az egyletek szülő anyjának, s az egyleti élet
csak az alkotmányos szabadság védő teteje alatt
fejlődhetik, elégedhetetlen kelléke levén még a
társadmunk egészséges volta.

Kedves hazánkban két hatalmas akadály van,
mely egyleteink fejlődését és virágzását nagyban
gátolja.

Az első akadály társadmunk romlottsá-
ga.

A második pedig pártéletünk ferde ki-
növései.

Alkotmányos országban élünk, hol az egyéni
szabadság csak az alkotmányos jogok és kötele-
ségei között van szorítva. Szabadon fejlőd-
hetik és mozoghat mindenki, érvényt szerezhet
tehetségének, tiszteletet munkálkodásának és nagyra-
becsülést szorgalmának, — i g e n, de csak a papirosan.

A valóságban az előítéletek ezreivel kell meg-
küzdnie, középkori fanatizmussal elhetet-
len vaskalapossággal, az elfogult kasztszellelem
munkálkodásának ezerszer utját állja, s az elisme-
rés helyett szorgalmának és közhasznu működé-
sének nem ritkán guny a díja. Ebben gyökerezik
társadmunk silány erkölcsi értéke. A pillanat kéje
után fut, szalad, boldog, boldogtalan s elfeledi meg-
vetni a tartós megelégedés alapját. Lelkesül pillan-
natnyira a hangzatos frázisok csillámló szózatára,
hogy azonnal a dermesztő közöny és részvétlenségbe
essék vissza, mely annál tartósabb, mennél rövidebb
volt a lelkesülés. Ezt uton utfélen tapasztaljuk és
látjuk. A hiu látszatnak nagy szerepe jutott korunk-
ban. Ha jövőt akarunk teremteni egyleteinknek,
számoznunk kell ezek kebeléből mindent, mi az
intézmények demokratikus egyszerűségével ellenke-
zik. S az egyszerűség legyen az egyletek főerénye,
hogy egyes tagjai átvive az erényt a társadmunkba
is, ezt regenerálják, megifjítsák.

A fényezésnek meg van a maga nemzetgazda-
sági jogosultsága, de meg vannak hatásai is. A
fényezésnek meg van a maga haszna, de meg van
a maga kára is. Ez pedig ott kezdődik, hol elegáns
és finom egyszerűség idomtalan divatmajmolással
fajul.

Azért mondtuk fent, hogy a börzeválsá-
gának végeredményében üdvös hatása
leend.

Pártéletünk ferde kinövései is akadályozzák
egyleteink virágzását. Nem egy fájó sebet ütött a
pártszennvedély társadmunkon, ez által elidegeni-
tette egymástól a kedélyeket, sőt nem ritkán feldulta
a családi szentélyt, egyesületek, testületek kebelébe
elszórta a viszálykodás magvát.

A közérdek előtt meg kell hajolni a pártér-
deknek, s ott, hol a közügy érdeke megkívánja, a
különböző személyeknek és pártoknak az engesztelő
szózatával az ajakon, kezét kell fogni, hogy amaz
érdekét egyesült erővel előmozdítsák.

Ha egyleteinknek sikerül a jobb elemeket
körünkbe vonni, a dermesztő közönyt megtörni, ha

czéljainkat az egyesülés eszméjéhez hiven, nemes eszközökkel iparkodnak kieszközölni s elérni, akkor társadalmunk kóranyaga is tűnni fog.

S. K.

Gazdászati

A világhiálítási magyar orsz. bizottmány végrehajtó bizottsága

f. hó 10-én Korizmicz László elnökle alatt tartott ülésében örvendetes tudomásul vette Németh Imre világhiálítási kormánybiztos ur a végr. bizottság felszólítására kelt azon értesítést, hogy azon külföldi és magyarországi borok beszerzésében, melyeket a nemzetközi jury kitüntetésre érdemeseknek fog találni, a töle telhetőt készségesen el fogja követni.

A beszerzendő borpéldányok az országos gazdasági egyesület borászati szakosztálya által hazai bortermelésünkre való tekintettel fognak megvizsgáltatni és a vizsgálat eredménye külön kimerítő jelentésben közzé tétetni.

Ezután tárgyalás alá vétettek azon javaslatok, melyeket a kiállítási alap eladományozása ügyében felkért kiállítási közegek beküldötték. A bizottság tekintettel arra, hogy az ajánlatba hozottak szellemi és morális qualificatióját legilletékesebben a javaslatot tévő testület ítélhette meg, változatlanul magáévá tette a javaslatokat. Ennek következtében az adományozások az országban működő kiállítási fiók közegek székhelyéhez képest következőleg oszolnak meg:

I. Királyhágón inveni Magyarország: Arad 2, B.-Gyula 2, Balassa-gyarmat (Nógrád) 1, Debreczen (Bihar) 3, Esztergom 2, Eperjes 3, Győr 2, Kassa 2, Komárom 1, Kecskemét 2, Kaposvár ill. Toponár 1, Léva 1, Liptó-Szt.-Miklós 2, Miskolcz 2, Makó 3, Nagy-Becskerek 2, Oravicza 2, Pécs 1, R.-Szombat 7, Szeged 3, Sz.-F. hérvár 3, Selmecz 1, Soprony 3, Török Szt.-Miklós 1, Tata 1, Temesvár 2, Tókaj-Hegyalja 1, Ungvár 5, Versecz 1, Veszprém 2,

II. Királyhágón tuli Magyarország: Brassó 2, Erzsébetváros 1, Kolozsvár 4, Maros-Vásárhely 4, Nagyszeben 2, Nagy-Enyed 1, Torda 2.

III. Főváros: Gazdasági egyesület 5, Erdészeti egyesület 5, Ipar-egyesület 10, Polytechnikum 2, Mérnök-egylet 2, Képzőművészeti társulat 2, Ipar szakosztály 10, Művészi szakosztály 4.

IV. Horvátország: Zágráb 6.

V. Határvidék: Bánát Kubin 1, Fehér-templom 1, Karansebes 2.

VI. Fiume: Fiume 2.

Azokkal a folyamodásokkal, melyek közvetlen a végrehajtó bizottsághoz érkeztek, a kiállítás tanulmányozására a végrehajtó bizottság részéről 20 mezőgazda és erdész, 72 iparos és iparegyesületi functionarius, 14 mérnöképítész és művész, végül 48 a nevelés és közoktatás terén működő egyén fog Bécsbe küldetni.

B. L.

Tárogató.

(Helyi, megyei s vidéki ujdonságok.)

Kilencz havi csaknem folytonosan üzött gyilkoló munkáját a kolera-járvány városunkban úgy látszik bevégezte, amennyiben pár nap óta e nemü betegség nem fordult elő. Azonban lehet, hogy ez csak szünet, s a tragódiának újabb felvonása fog következni, kivált ha magunk tapsoljuk azt elő vétkes könnyelműségünk szembeszökő üzelmei által. Hogy egyebet ne említsünk, a piaczon szemben a rend templomával, nap-nap mellett halmazzal árulják a legérettebb gyümölcsöt, melyet más városban a hatóság normalis egészségügyi viszonyok között is elkoboztat, eladóját pedig érzékenyen megbünteti. Nálunk ez mind szabadon megy s egyes emberek megbotránkozásán kívül a büntetésnek más neme távolról sem járul az illetőkre. De nemcsak e tekintetben függ egészségünk fölött a damoklesi kard. A nyílt csatornába vezetett excreme tumok mellett, a főutca, az esténként megnépesülő corsója Ujhelynek, néha szintén oly speciálitásokat tár szemünk elé, melyeknek másutt a faluvégen levő árok nyújt illetékes helyet. A mult napokban csak nem fél napig hevert az utca közepén, éppen Gredig verandás és oleánderes czukrázata előtt egy döglött fekete kutya, s mert ki nem térhetett a jövő menő szekerek elől, azok által legott fel is boncoltatott, méltó megbotránkozásukra az ott jelen volt idegen és helybeli vendégeknek. Ily és más hasonló esetekben hiába nézünk aztán egy-egy rendőri közeg után, melyeknek járás-keelésüket talán a forgó szelek határozzák meg, hogy ép akkor kerülnek szemünk elé állati származásu constableri botjaikkal, mikor a közszendet s rendet egy suszterinas füttyülése sem zavarja meg. Szóval ott állunk még mi, ahol azon — gázvilágítás után sovárgó — nagyszabásu kis város, melynek előjárósága a közelebbi napokban az alábbi bírói szörny határozattal vonta magára a jogászvilág figyelmét.

(Beküldetett) T. szerkesztő ur! Hogyan lehet egy csapással két legyet... vagyis egy tolvonással Themist úgy nyakon ütni, hogy a syntaxis is elszedüljön belé, megmutatta ponyvaalja-Ujfalud város előjárósága, a következő kodifikatori lappangó lángésszt lehelő légzése (talán végzése? Szerk) által: „Miután idéztetése daczára alperes Sehonnai Győző ur megjelenvén a kereseti összeget nem tagadta, daczára annak, hogy lakása nem tudatik, a felperesi követelés biztosítása tekintetéből a per lejárásiág a vasut indóháznál találtató ingóságai fegyelmi uton letartóztatandók ennek foganatosítására Sámson Károly csendbiztos kiküldetik. Kelt Ponyvaalja-Ujfalud aug. 14-én 1873. Arkangyal Mihály m. p. h. bíró. Hortobágyi József s. k. jegyző (p. h.) Hogy pedig ez nem kegyes emlékedés szülte tréfa, de a legmegmarkolhatóbb valóság, a felelőséget érte elválja — egy ügyvéd.

(1) Fekete-Otte Hedvig helybeli nőnöveldejében f. hó 7 és 8-án tartattak meg a szabályszerű évi vizsgák, még pedig kiténő eredményvel. A vizsga egyes részleteire legközelebb visszatérünk amikor mindazon tantárgyakat is elősoroljuk, melyekből a növendékek, lehet mondani, általánosan kiténő vizsgát tettek.

(2) A hét lefolyása alatt négy tüzeset adta elő magát városunkban, s csak a szélsendnek

tulajdonítható, hogy egyik mint másik nagyobb dimenziót nem vett. Azon szálamra méltó szájas emberek, kik a tüzoltó-egylet létesítése ellen oly neveltséges érvekkel harcoltak, most e tüzeseteknél beláthaták: hogy a gondviselésen kívül egyéb mentő eszközzel nem dicsekedhetünk, s hogy az éjjel kigyult épületek már teljesen elégték akkor, midőn a fecskendők megérkeztek. A harangozásról nemis szólunk, miután az nálunk sohasem a tűz kezdetét, hanem bevégzését jelzi. A leégett épületek mind biztosítva voltak.

A koronás magyar király születésnapja alkalmából tegnap ünnepléses isteni tisztelet tartott a r. katolikusok templomában, melyre a megyei és királyi tisztviselőkön kívül, a polgárok közül is többen megjelentek. A sorkatonaság és honvédség szintén teljes díszben rukkolt ki, s néhány igen jól sikerült diszlövést tett.

Lóvy Miksa nagy-károlyi könyvtáros kiadásában, az ottani főorvos dr. Adler Adolftól egy népies nyelven irt füzetke jelent meg, ezen czimmel: „Miként óvhatjuk meg magunkat a kolera-tól?” A mű helyben Lóvy Adolf könyvkereskedésében is megszerezhető. Ajánljuk a nép irni s olvasni tudó részének.

Értesítés: A Sárospataki ref. főiska növendékei egyelőre arról értesítettnek, hogy az ország-szerte uralkodó járvány miatt addig ne jöjjenek Sárospatakra, míg hasonló uton. A tanév megnyitásának idejéről újabb értesítést nem vesznek. Sárospatak 1873 aug. 18. Bokor József közgazgató.

(6) Pompásan mennek dolgaink. Ha az ember véletlenül avagy ügybajától sarkantyuzva a törvényszék jegyzői hivatalába lép, mintha csak egy gyárat látna maga előtt, hőt az egyes géprészek szakadatlanul egy és ugyanazon tárgyak feloldozásával vannak elfoglalva. Itt is bármelyik hivatalnok működésére esik figyelme, csaknem minden kezét egy természetű ügy lebonyolítása körül lát hangya szorgalommal buzgólkodni. Váltó-ovatolás reggel, váltó-ovatolás délbán, váltó-ovatolás délután. Nemde szomorú képét tárja ez élénk jelenlegi hitelviszonyainknak, melyek az egész birodalmat megzavartató legnehezebb időkben sem álltak ott ahol mai napság állanak. S ha hozzávesszük még azt hogy e vagyoni deorute-folytonossággal ugyanazon arányban apad a szemérem és becsület erkölcsi érzete is az embereknél, éppen nem mondhatjuk, hogy aggályaink tulságosak. Mai napság nen anachronismus többé magukat jellemeseknek tartó embe- rektől hallani: Jőregegt barátom! hát hogy vagyunk?

„köszönöm kérdéset! nagyon jól, m e g b u k t a m... servus!” mintha csak azt mondaná, hogy megebedtem s most megyek egy fekete kávéra. Bizony bizony pompásan mennek dolgaink!

A rendőri felügyelet hiányait nem kell csakarva keresni városunkban, szemünkbe ötlenek azok lépten nyomon. A bérkocsisok sebes hajtását minden ember borzadva nézi: sokszor a legnépesebb utcza csaknem versenyt futtatnak az iparüzletnek ez újabb-kori büntetlenül zsaroló szabadozcjai, s azért sohasem hallottuk, hogy csak egyet is érzékenyen megbírságotak volna. A másik, az utczáknak sokszor teljes elzáratása a falusi szekerek által, melyeknek gazdáik rendszeren órahosszat elpálíknaknak a kispia- czi végnélküli liliput kocsimákban, míg fogataik a különben is szűk közlekedési utvonalon közepén

TÁRCZA.

Pillangó.

A vármegye jóvoltából,
Rozsdás karperecczel kezén —
Két vasvillás ember között
Gyalogol egy szegény legény,

És mily vidám! de egyszer csak
Elhalványul az orszája...
Hogyne? hisz ilyenkor aztán
Sok gondolat fér hozzája.

Szegény legény! látod látod:
Hova nem sodrott szerelmed?
Mért is mulattál oly soká
Menyecke szeretőd mellett?

Nem gondoltad ugy-e nem: hogy
Ott is üldözés találjon?...
Pedig legkönnyebb megfogni
A pillangót a virágon.

Lant lovag.

A világfolyása.

Beszély a szabadságharc utáni napokból.

Zombori Gedőtől.

III.

Napok teltek el, lázokat hozva rám. Felébredtem öntudatra. Puha ágyon kényelemmel butorzott szobában lettem magamat, körültem néma csend, ágyammal egy halvány nő. A szoba fél sötétjébe világít fehércerza, vonásai oly ismeretesnek tetszenek. Felemeltem fejemet, összeszedtem visszatérő emlékezetem sugarait... Nincs senki... Ismét egy álom!... A szoba ajtója nyílik erős férfi alak lép be.

— Csendesen Aladár, már mentve vagy; de a nyughatatlanság még árthat. Mondtam én, hogy az egész katonadolog, de ez asszonyfajta nép...

Ráismertem kis G... mbfalván voltam egy nyugalmazott kapitány barátomnál, kiből neje egy lelkes honleány, magyar hazafit idomított.

— Hogy jöttem ide?

— Nem te jöttél bajtárs! a „csárdás“ valóságos menekült alá való állapot. Beállított veled egyenesen udvaromba, hangos nyírítésével ébresztve fel ál munk-

ból. Te élettelen, mereven soritád lovad nyakát. Levettünk nőmmel, nem tudja senki, hogy itt vagy. Szeretném tudni különben is, melyik az a bachkutyva, a melyik 36 évi hű szolgálatomat nem tekintve, feleséges uram és császárom szentségtelenül felhasználta nevével itt házamban szimatolni és ugatni merészelne.

— És sebem?

— Sebed bár kissé gyakorlatlanul, de jól bevolt kötve.

— Csudálatos... Sándorfi...

Barátom szavamba vágott.

— Seblázadban mindig vele tusakodtál, hogy ő gaz áruló, s te meglötted őt! Sacrabléu! hisz el van fogva, csaknem veled egy órában vették üldözöbe a d... i papnál, s el is fogták.

— És ez bizonyos?

— Hahaha! hisz magam láttam mikor másnap lánczokra verve Buszbaum elé hurczolták.

Nem értém e dolgot, s úgy hatott rám a dolgok e sajtyszerű titokzatossága, hogy kimerülten hanyatlottam vissza párnám közé.

— Jobban lettem, sebem hegedt, lelkem üdült. Most már jól esett, hogy a mit láttam arról meggyőztek, hogy csak álom volt, láz álom; de sebem bevolt kötve, ki kötötte azt be, ki volt ágyammal mikor felébredtem! Az elsőről a háziak nem adhat-

széljainkat az egyesülés eszméjéhez hiven, nemes eszközökkel iparkodnak kieszközölni s elérni, akkor társadalmunk kórányaga is tűnni fog.

S. K.

Gazdaszat.

A világtárlási magyar orsz. bizottmány végrehajtó bizottsága

f. hó 10-én Korizmicz László elnökte alatt tartott ülésében örvendetes tudomásul vette Németh Imre világtárlási kormánybiztos ur a végr. bizottság felszólítására kelt azon értesítést, hogy azon külföldi és magyarországi borok beszerzésében, melyeket a nemzetközi jury kitüntetésre érdemeseknek fog találni, a tőle telhető készségesen el fogja követni.

A beszerzendő borpéldányok az országos gazdasági egyesület borászati szakosztálya által hazai bortermelésünkre való tekintettel fognak megvizsgáltatni és a vizsgálat eredménye külön kimerítő jelentésben közzé tétetni.

Ezután tárgyalás alá vették azon javaslatok, melyeket a kiállítási alap eladományozása ügyében felkért kiállítási közegek beküldtek. A bizottság tekintettel arra, hogy az ajánlatba hozottak szellemi és morális qualificációját legilletékesebben a javaslatot tévő testület ítéltette meg, változatlanul magáévá tette a javaslatokat. Ennek következtében az adományozások az országban működő kiállítási fiók közegek székhelyéhez képest következőleg oszolnak meg:

I. Királyhágón ineni Magyarország: Arad 2, B.-Gyula 2, Balassa-gyarmat (Nógrád) 1, Debreczen (Bihar) 3, Esztergom 2, Eperjes 3, Győr 2, Kassa 2, Komárom 1, Kecskemét 2, Kaposvár ill. Toponár 1, Léva 1, Liptó-Szt.-Miklós 2, Miskolcz 2, Makó 3, Nagy-Becskekerék 2, Oravicza 2, Pécs 1, R.-Szombath 7, Szeged 3, Sz.-F. hérvár 3, Selmecz 1, Soprony 3, Török Szt.-Miklós 1, Tata 1, Temesvár 2, Tokaj-Hegyalja 1, Ungvár 5, Versecz 1, Veszprém 2,

II. Királyhágón tuli Magyarország: Brassó 2, Erzsébetváros 1, Kolozsvár 4, Maros-Vásárhely 4, Nagyszeben 2, Nagy-Enyed 1, Torda 2.

III. Főváros: Gazdasági egyesület 5, Erdőszeti egyesület 5, Ipar-egyesület 10, Polytechnikum 2, Mérnök-egylet 2, Képzőművészeti társulat 2, Ipar szakosztály 10, Művészi szakosztály 4.

IV. Horvátország: Zágráb 6.

V. Határvidék: Bánát Kubin 1, Fehér-templom 1, Karansebes 2.

VI. Fiume: Fiume 2.

Azokkal a folyamodásokkal, melyek közvetlen a végrehajtó bizottsághoz érkeztek, a kiállítás tanulmányozására a végrehajtó bizottság részéről 20 mezőgazda és erdész, 72 iparos és iparegyesületi functionarius, 14 mérnöképítész és művész, végül 48 a nevelés és közoktatás terén működő egyén fog Bécsbe küldetni.

B. L.

Tárogató.

(Helyi, megyei s vidéki újdonságok.)

Kilencz havi csaknem folytonosan özözt gyilkoló munkáját a kolera-járvány városunkban úgy látszik bevégezte, amennyiben pár nap óta e nemű betegség nem fordult elő. Azonban lehet, hogy ez csak szünet, s a tragédiának újabb felvonása fog következni, kivált ha magunk tapsoljuk azt elő vétkes könnyelműségünk szembeszökő üzelmei által. Hogy egyebet ne emlitsünk, a piaczon szemben a rend templomával, nap-nap mellett halmazzal árulják a legéretlenebb gyümölcsöt, melyet más városban a hatóság normalis egészségügyi viszonyok között is elkoboztat, eladóját pedig érzékenyen megbünteti. Nálunk ez mind szabadon megy s egyes emberek megbotránkozásán kívül a büntetésnek más neme távolról sem járul az illetőkre. De nemcsak e tekintetben függ egészségünk fölött a damoklesi kard. A nyílt csatornába vezetett excreme tumok mellett, a főutca, ez esténként megnépesülő corsója Ujhelynek, néha szintén oly speciálisokat tár szemünk elé, melyeknek másutt a faluvégen levő árok nyújt illetékes helyet. A mult napokban csak nem fél napig hevert az utca közepén, éppen Gredig verandás és oleánderes czukraszata előtt egy döglött fekete kutya, s mert ki nem térhetett a jövő menő szekerek elől, azok által legott fel is boncoltatott, méltó megbotránkozásukra az ott jelen volt idegen és helybeli vendégeknek. Ily és más hasonló esetekben hiába nézünk aztán egy-egy rendőri közeg után, melyeknek járás-keelésüket talán a forgó szelek határozzák meg, hogy ép akkor kerülnek szemünk elé állati szar-mazásu constableri botjaikkal, mikor a közszendet s rendet egy suszterinas füttyülése sem zavarja meg. Szóval ott állunk még mi, ahol azon — gázvilágítás után sovárgó — nagyszabású kis város, melynek előjárósága a közelebbi napokban az alábbi bírói szörny határozattal vonta magára a jogászvilág figyelmét.

(Beküldetett) T. szerkesztő ur! Hogyan lehet egy csapással két legyet... vagyis egy tolvonással Themist úgy nyakon ütni, hogy a syntaxis is elszédüljön belé, megmutatta ponyvaalja-Ujfalud város előjárósága, a következő kodiifikatori lappangó lángésztt lehelő légzése (talán végzése? Szerk) által: „Miatán idézteté daczára alperes Sehonnai Győző ur megjelenvén a kereseti összeget nem tagadta, daczára annak, hogy lakása nem tudatik, a felperesi követelés biztosítása tekintetéből a per lejárásiát a vasut indóházánál találtató ingóságai fegyelmi uton letartóztatandók ennek foganatosítására Sámson Károly csendbiztos kiküldetik. Kelt Ponyvaalja-Ujfalud aug. 14-én 1873. Arkangyal Mihály m. p. h. bíró. Hortobágyi József s. k. jegyző (p. h.) Hogy pedig ez nem kegyes emlékedés szülte tréfa, de a legmegmarkolhatóbb valóság, a felelőséget érte elvállalja — egy ügyvéd.

(1) Fekete-Otte Hedvig helybeli nőnevelőjében f. hó 7 és 8-án tartattak meg a szabályszerű évi vizsgák, még pedig kitünő eredménnyel. A vizsga egyes részleteire legközelebb visszatérünk amikor mindazon tantárgyakat is elősoroljuk, melyekből a növendékek, lehet mondani, általánosan kitünő vizsgát tettek.

(2) A hét lefolyása alatt négy tüzeset adta elő magát városunkban, s csak a szélsendnek

tulajdonítható, hogy egyik mint másik nagyobb dimenziót nem vett. Azon szálamra méltó szájas emberek, kik a tüzoltó-egylet létesítése ellen oly nevétséges érvekkel harcoltak, most e tüzeseteknél beláthaták: hogy a gondviselésen kívül egyéb mentő eszközzel nem dicsekedhetünk, s hogy az éjjel kigyult épületek már teljesen elégték akkor, midőn a feckendők megérkeztek. A harangozásról nemis szólunk, mintán az nálunk sohasem a tűz kezdetét, hanem bevégzését jelzi. A leégett épületek mind biztosítva voltak.

A koronás magyar király születésnapja alkalmából tegnap ünnepélyes isteni tisztelet tartott a r. katolikusok templomában, melyre a megyei és királyi tisztviseleőkön kívül, a polgárok közül is többen megjelentek. A sorkatonaság és honvédség szintén teljes díszben rukkolt ki, s néhány igen jól sikerült diszlövést tett.

Lóvy Miksa nagy-károlyi könyvtáros kiadásában, az ottani főorvos dr. Adler Adolftól egy népies nyelven irt füzetke jelent meg, ezen címmel: „Miként óvhatjuk meg magunkat a kolera-tól?“ A mű helyben Lóvy Adolf könyvkereskedésében is megszerezhető. Ajánljuk a nép irni s olvasni tudó részének.

Értesítés: A Sárospataki ref. főiska növendékei egyelőre arról értesítettnek, hogy az ország-szerte uralkodó járvány miatt mind addig ne jöjjenek Sárospatakra, míg hasonló uton. a tanév megnyitásának idejéről újabb értesítést nem vesznek. Sárospatak 1873 aug. 18. Bokor József közgazgató.

(6) Pompásan mennek dolgaink. Ha az ember véletlenül avagy ügybajától sarkantyuzva a törvényszék jegyzői hivatalába lép, mintha csak egy gyárat látna maga előtt, hoi az egyes géprészek szakadatlanul egy és ugyanazon tárgyak feldolgozásával vannak elfoglalva. Itt is bármelyik hivatalnok működésére esik figyeime, csaknem minden kezét egy természetű ügy lebonyolítása körül lát hangya szorgalommal buzgólkodni. Váltó-ovatolás reggel, váltó-ovatolás délbén, váltó-ovatolás délután. Nemde szomorú képét tárja ez elénk jelenlegi hitelviszonyainknak, melyek az egész birodalmat meg-rázkodtató legnehezebb időkben sem álltak ott ahol mai napság állanak. S ha hozzávesszük még azt hogy e vagyoni deurute-folytonossággal ugyanazon arányban apad a szemérem és becsület erkölcsi érzete is az embereknél, éppen nem mondhatjuk, hogy aggályaink tulságosak. Mai napság nen anarchismus többé magukat jellemeseknek tartó emberektől hallani: Jőreggelt barátom! hát hogy vagyunk? „köszönöm kérdéset! nagyon jól, m e g b u k t a m... servus!“ mintha csak azt mondaná, hogy megebédelttem s most megyek egy fekete kávéra. Bizony bizony pompásan mennek dolgaink!

A rendőri felügyelet hiányait nem kell készakarva keresni városunkban, szemünkbe ötlenek azok lépten nyomon. A bérkocsisok sebes hajtását minden ember borzadva nézi: sokszor a legnépesebb utcán csaknem versenyt futtatnak az iparüzletnek ez újabb-kori büntetlenül zsaroló szabadonczai, s azért sohasem hallottuk, hogy csak egyet is érzékenyen megbírságotlak volna. A másik, az utcáknak sokszor teljes elzáratása a falusi szekerek által, melyeknek gazdáik rendszeren órahosszat elpálítkáznak a kispiczi végnélküli liliput kocsimákban, míg fogataik a különben is szűk közlekedési utvonalon közepén

TÁRCZA.

Pillangó.

A vármegye jóvoltából,
Rozsdás karperecczel kezén —
Két vasvillás ember között
Gyalogol egy szegény legény,

És mily vidám! de egyszer csak
Elhalványul az orszája...
Hogyne? hisz ilyenkor aztán
Sok gondolat fér hozzája.

Szegény legény! látod látod:
Hova nem sodrott szerelmed?
Mért is mulattál oly soká
Menyecske szeretőd mellett?

Nem gondoltad ugy-e nem: hogy
Ott is üldözés találjon?...
Pedig legkönnyebb megfogni
A pillangót a virágon.

Lant lovag.

A világfolyása.

Beszély a szabadságharc utáni napokból.

Zombori Gedőtől.

III.

Napok teltek el, lázokat hozva rám. Felbredtem öntudatra. Puha ágyon kényelemmel butorzott szobában leltem magamat, körültem néma csend, ágyammal egy halvány nő. A szoba fél sötétjébe világít fehérarcsa, vonásai oly ismeretesnek tetszenek. Felemeltem fejemet, összeszedtem visszatérő emlékezetem sugarait... Nincs senki... Ismét egy álom!... A szoba ajtója nyílik erős férfi alak lép be.

— Csendesen Aladár, már mentve vagy; de a nyughatatlanság még árthat. Mondtam én, hogy az egész katonadolog, de ez asszonyfajta nép...

Ráismertem kis G... mbfalván voltam egy nyugalmazott kapitány barátomnál, kiből neje egy lelkes honleány, magyar hazafit idomított.

— Hogy jöttem ide?

— Nem te jöttél bajtárs! a „csárdás“ valóságos menekült alá való állapot. Beállított veled egyenesen udvaromba, hangos nyerítésével ébresztve fel álunk-

ból. Te élettelen, mereven szorítád lovad nyakát. Levettünk nőmmel, nem tudja senki, hogy itt vagy. Szeretném tudni különben is, melyik az a bachkutya, a melyik 36 évi hű szolgálatomat nem tekintve, felséges uram és császárom szentségtelenül felhasználta nevével itt házamban szimatolni és ugatni merészelve.

— És sebem?

— Sebed bár kissé gyakorlatlanul, de jól bevolt kötve.

— Csudálatos... Sándorfi...

Barátom szavamba vágott.

— Seblázadban mindig vele tusakodtál, hogy ő gaz áruló, s te meglötted őt! Sacrabreu! hisz el van fogva, csaknem veled egy órában vették üldözöbe a d... i papnál, s el is fogták.

— És ez bizonyos?

— Hahaha! hisz magam láttam mikor másnap lánczokra verve Buszbaum elé hurczolták.

Nem értém e dolgot, s úgy hatott rám a dolgok e sajtyszerű titokzatossága, hogy kimerülten hanyatlottam vissza párnám között.

— Jobban lettem, sebem hegedt, lelkem üdült

Most már jól esett, hogy a mit láttam arról meggyőztek, hogy csak álom volt, láz álom; de sebem bevolt kötve, ki kötötte azt be, ki volt ágyammal mikor felbredtem! Az elsőről a háziak nem adhat-

egymásra torlódva vesztegelnek. E büntetlenül üzött rosz szokás már több szerencsétlenséget okozott, s tudunkkal eddig két városi uri ember lovát ütötte át a rud, úgyhogy mindakettő bele is döglött. A legsúlyosabb vád hárul e tekintetben a pandurokra, kik egy pár krajczár vagy pohár pálinka váltásáért szemet hunynak, sőt — mint tegnap is alkalmunk volt meggyőződni e Wirthschaft botrányosságáról — valóságos kereseti forrást csinálnak maguknak belőle. Aztán ilyen emberekre van bízva a rend felügyelete, akik maguk elég okot szolgáltatnak arra, hogy rendőri felügyelet alá véssenek.

(6) A savanyu ugorka idény meddősége ugylátszik átesapott a dinnye sasonba is. Hanemhát az újságíróknak a közmondásként, a b... a alatt is borjut kell keresni, különben jaj neki! Ilyenkor a széles világ journalistája rendesen azzal áll elő, amivel igen sok pelyhedző udvarló a társalgás hézagait szokta kitölteni, t. i. az idővel. Ezt aztán annyiféleképpen találhatja az olvasó elé, ahányféle képpen akarja; miután ez hol jó, hol rosz; hol meleg, hol hideg; hol száraz, hol nedves; hol rekkendő, hol szellős; hol fényderengő, hol ködborongó; szóval a kolompérből nem lehet anyi ételt csinálni, mint újdondászi „mixed pickles“-t az időből. Tehát próbáljuk meg: Már hat hét óta folytonosan száraz, s olykor rekkendő melegben föleresztett aszályos időjárásunk van. A repce alá szántani lehetetlen, minél fogva 3 frrtal ugrott feljebb az ára a spekulansok javára. Éjjel nincs harmat, szellő elveri, s így silány marad krumpli, tengeri. Szőlő ahol van, már már érni kezd, de esőt óhajt szintén a gerezd. Sok helyt az élet még künn áll, várván emberét, úgy de azt aratja a járvány. Csak egy növekszik, egyre jár idő, utcánk pora és adósságunk nő! No kegyes olvasóm irtam újdonságot az időről prózában, de a kinek kedve tartja, versbe is szedheti, vagy legalább annak olvashatja s ami hallatlan, így is igaz marad.

Bacska, aug. 15. Szerkesztő barátom! Iszonyu aratás van, itt. A halál arat, és mily módon? 4-6 óra alatt ragadja a fekete cholera az igen egészséges, erős fiatal férfiakat. Az öregebbek, valamint az asszonyok és gyermekek nem fekete kolerát kapnak, s azok nagyrésze kigyógyul, de a jó véri erős egészséges férfiak 4-6 óra alatt elmennek. Már kétszer hozatott a falu deszkát, és már megint nincs mibe fektetni halottainkat. Itt Bacskaiban eddig van 135 beteg és 32 halott, — Battyánban 270 betegből 41 halt el. Más falukról most mit sem tudok, mert a bacskaai beteg gyógyítása, illetőleg ápolásával vagyok elfoglalva. Nagy baj, hogy a családtagok elvesztik eszüket, de nem csoda, mert e kór, ha egy családba beüt, ott mindenkin sorba megy, ha tehát a fiu az apát halva, testvéreit eszméletlenül fetrengve látja és viszont, nem csoda, hogy esztét veszi. A szomszédom egy becsületes család kihalt 4 nap alatt, a betegség náluk 4-6 óráig, s a gyermekeknél 18-24 óráig tartott. Nagytás nélkül mondva, én még nem láttam ilyen zürzavart. Minde munka szünetel; a cséplő-géphez ember nem jön, eselédeink kihaltak, részint betegek, fát vágni, vizet hozni, sat. nincs kinek. Szóval amerikaiag vagyunk; az asztagok, kazlak félben hagyva, másrésze fedetlenül. Tehenet, marhát az egyes családoknál bekötni, megfejni nincs kinek! felbomlás mindenben és mindenütt! Meddig tart még Astarót e rémséges játéka velünk? a jó ég

tudja, annyit látok, hogy ha Muszkaországgal megverekedtünk volna, nem esett volna el a legelődk-löbbs csatában emnyi népiünk, és nemzetgazdaságunk nem szenvedett volna a felégetett vidékek pusztulása által annyit, mint amennyi kárt és hátramaradást e járvány okoz az egyes családok vagyonában! A hadisarcz pedig megveretés esetén is kevesebb lenne a pénzerzis okozta károk összegénél! G e o c z e Bertalan.

Sáros-patak, aug. 14. Az országiszerte oly megdöbbentő módon uralkodó kolera városunkat sem kímélte meg s most másodikban szedi áldozatait. E minden emberi keblet mély fájdalommal érintő sötét körülmények között annál jobban kitűnik városunk egyik legjelesebb polgárának érdemei. E férfi nem más mint tekintetes Dr. Lengyel Endre ur. Mióta a félelmes ázsiai vendég városunkban pusztit, a tisztelt férfi, kit különben szerencsés vagyoni állapota nem kényszerít az orvosi praxisra — éjjel nappal feltalálható a sinlódó betegek ágyai mellett, úgy a nagyok házaiban, mint a szegények viskóiban, s csak fáradhatlan s önzetlen ügybuzgalmának és alapos tudományának köszönhető, hogy a kezdetben intenzív módon fellépett ragály most már csak gyéribben ragad el egyeseket. Nem szükséges érdemeit hosszasan emlegetni, mutatja azt azon általános tisztelet, melyet iránta városunk minden rangu polgára viselnek. Az ily érdemek nem szorulnak jutalomra, mert jutaimuk az öntudat. Én hivatva érzem magamat ezen humanus férfinak községem összes tagjainak nevében a nyilvánosság útján forró köszönetemet kifejezni, azon óhajjal, hogy a mindenható sok oly önzetlen férfiut adjon e súlyos csapással meglátogott hazánknak. Midőn a t. szerkesztő urat e sorok felvételére felkérni van szerencsem tisztelettel maradtam Bayer J. kerületi rabbi

Tokaj, aug. 12. Nem mindennapi esemény színhelye volt ma Tokaj városa. Ugyanis Szabó Lajos főszolgabíró, Szabó Károly választmányi elnök s több bizalmi férfi jelenlétében a városi új tisztikar és Tanács választotta meg. A választó polgárság, nem úgy mint a közelmúltban, önérdék vagy pártszenvédélytől vezéreltetve, de a város jövőjét, szóval a közjót tartva szem előtt, bontotta ki lobogóját Várady Adalbert, volt gyógyszerár tulajdonos, városunk e derék művelt férja mellett, s egyhangulag főbírájával választotta. A többi tisztviselő is mind egyhangulag választották meg s kivétel nélküli a felvilágosodott és értelmes osztályhoz tartoznak. Valóban ahol amny jóakarattal, ügybuzgalom s közös előretörékvés szelleme hatja át a polgárságot, ott minden tekintetben csakis jó eredményeket lehet várni. A választásnál kiemelendő Szabó Lajos szolgabíró és Szabó Károly v. eln. k ur tapintatos eljárása, kiknek legnagyobb részben lehet köszönni a siker diadalát. Ami a járványt illeti az Tokajban megszüntnek mondható, vidéken azonban még mindig előfordulnak egyes esetek, sőt Tarczalón nagyon is sűrű a halálozás. (r. l.)

Megyéinkben a kolera-járvány áldozatainak száma, a hivatalos kimutatások szerint, idáig tíz ezeret tesz. Ha ehhez hozzávesszük még a himlő és typhus-járványban elhaltak számát, valamint a normalis halandóságát, bátran állíthatjuk: hogy $\frac{3}{4}$ év leforgása alatt Zemplén népessége 14-16 ezer lélekkel lett kevesebb. Oly iszonyu szám, mely ha másutt is hasonló arányban áll a népesség-

gel, akkor azon ország, — hol gr. Széchenyi Istvánként az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni; mert oly kevesen vagyunk — csaknem fél millióval fogyott meg.

Gyászjelentés Gyuresinai Gyuresánszky Károly, Czibur András s neje szül. Schaller Juliánna, nemkülönbén gyermekei: Czibur Bertalan, Czibur Vilmos, Hodoly Czibur Emma, Czibur László és Gizella, végre Gyuresánszky Mariska megszorodott szívvel jelentik szeretett unoka, unokatestvér illetőleg édes testvér Gyuresinai Gyuresánszky Erzsébetnek folyó 1873-ik évi augusztus 9-én fél napi kínos szenvedés után életének 12-ik évében történt gyászos kimultát. A megboldogult hült tetemei f. évi aug. 19-én d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor a varannói sirkertbe örök nyugalomra tétettek, s az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 14-én d. e. 10 órakor a róm. kath. szentegyházban tartatott meg. Béke lengjen ifju hamai felett!

Szojka Sándor és neje szül. Gyürky Emma, gyermekeik: Mária és Sándor, továbbá Szojka Mária és férje Komár Adolf, végre Szojka Samu szomorodott szívvel jelentik gondos jó atyjuk illetve nagyatyjuk és ipájuk Szojka Mihálynak Szász-Coburg-Gothai Ágost herceg ő kir. fensége nyugalmazott tisztartójának, ötödizbeni agyszélhülés következtében f. é. augusztus 12-én reggeli 3 órakor 62 éves korában történt gyászos kimultát. Hült tetemei az ág. hitv. evang. egyház szertartása szerint a homonnai temetőbe tétettek örök nyugalomra. Béke poraira!

Magyarváry Endre bodrogközi róm. kath. m. esperes s battányi plébános, valamint nővére Franciska, özvegy Pájer Boldizsárné megszorodott szívvel jelentik hön szeretett édesanyjúnak özvegy Magyarváry Istvánné szül. Véky Annának a haldoklók szentségét ajtatosan felvéve, kolerában békén s keresztényi megnyugvással türt 6 órai szenvedés után élete 80-ik, özvegyesége 40-ik évében augusztus 14-én történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak hült tetemei augusztus 15-én d. u. 3 és fél órakor tétettek a battányi sirkertben örök nyugalomra: az engesztelő szent mise-áldozat pedig aug. 16-án ugyanott a parochiális templomban mutatott be a mindenhatóknak. Adjon az Úr örök nyugalmat a felejtetlen édesanyjának, és az örök világosság fényekedjék neki!

Az első magyar gácsországi vasut

Legenye-mihályi-homonnai vonalon,

1873. évi júliushavi üzletkimutatása.

Üzlet vonal 8. 5. mértföld	
szállított személyek	5.558
teheráru	9.646 vámmázsa
bevétel személyekért	15.204 forint
„ teherárukért	950 „
Összesen 58.271 forint.	

Kelt Bécsben 1873. júliushóban.

Az igazgatóság.

tak felvilágosítást, az utolsó tagadták, ha előhoztam hallgattak.

Ezalatt a honfiak s a honszerelem üldözése mindig elkeserítőbb lett. Kémekkel volt körülvéve még a családi tűzhely is, a vagyon és életbiztonság teljesen megszűnt, a magyar nyelv és műveltség kiküszöböltetett, az ifuságot katonaság vette körül mindenütt, még a muzsák falai közt is üldöztettek azok, kik a haza szent ügyéért fegyvert ragadtak. Egy ártatlan nemzeti szalag darab, vagy valamely szó, egy a szabadságból fennmaradt dal hányt vetett papírja elég volt a Csehországból jött ringy rongy nép, a beamterek előtt, hogy valakit övéi közzül kiragadjanak, s fogságba hurcoljanak.

Az elkeseredés tetőpontra emelkedett, egy jelző volt mindenütt.

— A boszu!

Ekkor látogattak meg T...k, egy hírhedt tanár, kit tanszékétől azért fosztottak meg, mivel katonásdit játszó tanítványainak kapitánya volt. H...t egy gazdag és befolyásos ifju és G. fi egy jó módu székely nemes, a triumviratus Peturja. Hirül hozták, hogy Rózám fogva van, üldözik érettem, s ő szenved hősileg börtönt, nyomort, szégyent és megaláztatást, de menhelyemről hallgat szilárdan. E perczen éreztem, hogy mennyire szeretem, imádom őt! Nagyleke háttérbe szorította ama réjtélyes

hölgyet, ki már már érdekelte szívemet, s lelkemben sem volt más törekvés és akarat mint a boszu.

— Tiétek vagyok bajtársak!

— Istenugy éltesen, minthogy megmentjük a hazát. Szóltak ők, s megindítottuk az összeesküvés szálait.

Pár nap kellett míg a tervet megalkottuk.

— Köztársaság legyen a debreczeni országgyűlés által kimondott alapon; de a nemzet maga válaszsza meg elnökét. Általános felfegyverkezési jog és vallás szabadság mindenkinek, s ha győztünk, kormány formája felett határozzon a nemzet.

A házi gazda e tervről semmit sem tudott.

Egy éjjel szünetlenül dolgoztunk, s már elernyedten pihenni készültünk, midőn ablakunkon a halk koczogás figyelmessé tett, s halk suttogva hallatszott a menekültek titkos jelszava „szabad Magyarország“!

Kiléptünk. A hold ezüstös fénye búzájal ömlött el a csendes udvaron, a szellő andalítóan suttogott a sudarfák kibontakozott friss lombjaival. Mindez elvesztette előttem varázs hatását, ajkamon forró csók égett, keblemen tartottam menyországomat, Rózám, jegyesem ő maga érzelemtől áthevülve omlott karjaimba. Egy-egy gyönyörhullámmá vált minden csep vérem, elfeledtünk mindent, ki körülünk

volt, csak azt tudtuk, hogy igaz, mit ajkunk ismét és ismét suttogott!

— Oh mint szeretlek, oh milyen boldog vagyok — Rózám, Aladárom!

Barátaim örömkönnyes arczczal jöttek kezét fogni hölgyemmel, kitbörtönben hittek, kérdéseikre kibontakozott karjaimból, s egy férfit vezet előnkbe.

Most vettük észre — Sándor! Ott állott előttünk halványan, megtörtén, a leszakított bilincstől vérző kezekkel.

— E derék honfinak köszönhetem szabadulásomat. Szomszédos szobákban voltunk elzárva, lánczaink csörgéséből megértettük egymást, s egy óvtalan perczen a vár bástyáin át életveszélyeztetéssel bár, de sikerült a szabadulás. Öleljék meg önök, megérdemli.

Megvoltam semmisülve, a kit én ellenségemnek hittem, megszabadította és visszatda jegye semet.

(Folyt köv.)

Felelős szerkesztő és kiadótalajdonos

BORUTH ELEMÉR

MENETREND.

A magyar északkeleti vasut eddig megnyitott összes vonalain, és a magyar-gácsországi vasut **legénye-mihalyi-mezőlaborcezi** vonalán.

Debreczen-Királyháza-M.-Sziget.		
	óra perc:	
Debreczen	indulás	3 12 éjjel,
Szathmár	érkezés	7 48 reggel,
Királyháza	"	10 17 délelőtt,
M.-Sziget	"	1 56 délután.
M.-Sziget Királyháza-Debreczen.		
Mi-Sziget	ind.	1 óra 09 p. éjjel
Királyháza	érk.	4 " 10 " "
Szathmár-németi	"	6 " 31 " reggel,
Debreczen	"	11 " 50 " d. e.
Királyháza-Debreczen.		
Királyháza	ind.	4 óra 23 p. d. u.
Szathmár	érk.	6 " 01 " este,
Debreczen	"	9 " 36 " "
Debreczen-Királyháza.		
Debreczen	indulás	4 " 13 " d. u.
Szathmár	érk.	7 " 40 " este,
Királyháza	"	9 " 26 " "
Szerencs-Királyháza-Debreczen.		
Szerencs	ind.	8 óra 55 p. reggel,
S.-a.-Ujhely	érk.	10 " 37 " d. e.
Királyháza	"	4 " 13 " d. u.
Szathmár	"	6 " 01 " este,
Debreczen	érk.	9 " 36 " "
Szerencs-Királyháza-M.-Sziget.		
Szerencs	ind.	8 óra 55 p. reggel,
S.-a.-Ujhely	érk.	10 " 37 " d. e.
Csap	"	12 " 26 " d. u.
Bátyu	"	1 " 27 " "
Királyháza	"	4 " 13 " "
M.-Sziget	"	7 " 12 " este
M.-Sziget-Királyháza-Szerencs.		
M.-Sziget	indulás	9 óra 31 p. reggel,

Királyháza	érkezés	12 " 17 " d. u.
Bátyu	"	3 " 24 " "
Csap	"	4 " 05 " "
S.-a.-Ujhely	"	5 " 47 " "
Szerencs	"	7 " 45 " este.
Szerencs-Királyháza.		
Szerencs	indulás	3 óra 59 p. d. u.
S.-a.-Ujhely	érkezés	6 " 02 " este
Királyháza	"	12 " 10 " éjjel.
Királyháza-Szerencs.		
Királyháza	indulás	9 óra 43 p. este
S.-Ujhely	érkezés	3 " 23 " reggel
Szerencs	"	5 " 36 " "
Bátyu-Munkács.		
Bátyu	indulás	3 óra 40 p. d. u.
Munkács	érkezés	4 " 51 " "
Munkács-Bátyu		
Munkács	indulás	12 óra 06 p. délben
Bátyu	érkezés	1 " 17 " "
Nyiregyháza-Ungvár.		
Nyiregyháza	indulás	6 óra 00 p. reggel
Csap	érkezés	12 " 16 " délben
Ungvár	"	2 " 04 " d. u.
Ungvár-Nyiregyháza.		
Ungvár	indulás	11 óra 18 p. d. e.
Csap	érkezés	12 " 36 " délben.
Nyiregyház	"	6 " 26 " este.
Csap-Ungvár.		
Csap	indulás	4 óra 35 p. d. u.
Ungvár	érk.	5 " 53 " "
Ungvár-Csap.		
Ungvár	indulás	2 óra 27 p. d. u.
Csap	érkezés	3 " 45 " "

S.-a.-Ujhely-Legénye-Mihalyi.		
S.-a.-Ujhely	indulás	11 óra d. e. 6 óra. 42 p. e.
Leg.-Mihalyi	érk.	11 óra 42 p. d. e. 7. ó. 18 p. e.
Legénye-Mihalyi-S.-a.-Ujhely.		
Legényi-Mihalyi	indulás	4 óra 51 p. d. u.
S.-a.-Ujhely	érkezés	5 " 33 " "
Mező-Laborcz felől Legénye-Mihalyiba.		
Mező-Laborcz	ind.	10 óra 52 p. délelőtt
Radvány	"	11 - 47 - -
Koskócz	"	12 - 23 - -
Udva	"	12 - 51 - -
Homonna	érk.	1 - 06 - -
Homonna	ind.	1 - 26 - -
Órmező	"	1 - 50 - -
Nátafalva	"	2 - 02 - -
Nagy-Mihály	"	2 - 34 - -
Bánócz	"	2 - 57 - -
T. Terebes, Gálszécs	"	3 - 28 - -
Velejte	"	4 - 11 - -
Legénye-Mihalyi	érk	4 - 26 - -
Legénye-Mihalyi felől Mező-Laborczra.		
Legénye-Mihalyi	ind.	12 ó. 11 p. d. u. 7 ó. 44 p. éjjel
Velejte	ind.	12 óra 28 perc d. u. 8 óra 4 perc -
T. Terebes Gálszécs	ind.	1 ó. 10 p. d. u. 8 ó. 54 p. -
Bánócz	ind	1 óra 37 perc d. u. 9 óra 26 p. -
Nagy Mihály	ind.	2 óra 19 p. d. u. 10 óra -
Nátafalva	ind.	2 ó. 39 p. d. u. 10 ó. 24 p. -
Órmező	ind.	2 óra 56 p. d. u. 10 óra 45 p. -
Homonna	érk.	3 ó. 17 p. d. u. 11 óra 10 p. -
Homonna	ind.	3 ó. 35 p. d. u. 11 óra 30 p. -
Udva	ind.	3 óra 50 perc d. u. 11 óra 45 perc -
Koskócz	ind.	4 ó. 21 p. d. u. 12 ó. 20 p. -
Radvány	ind.	4 ó. 54 p. d. u. 12 ó. 55 p. -
Mező-Laborcz	érk.	5 ó. 44 p. d. u. 1 ó. 45 p. -

HIRDETÉSEK.

Vadászati jog-bérlet.

Nagyméltóságú báró Jósika János ur lukai 1225 hold és nagy-kövesdi mintegy 1000 hold kiterjedésű tagosított birtokain a vadászati jog egy vagy több évre haszonbérbe fog kiadni. Értesülést szereshetni B.-Szerdahelyen az uradalmi tisztségnél.

2-3

Hirdetés.

Br. Sennyey Pál ő exciája csörgői gazdaságában mintegy 500 darab szám feletti és pedig fele részben anya-, fele részben ürü-juh 3-5 éves van eladásra kiállítva, a venni szándékozók a helyszínen tudomást szerezhetnek.

1-3

Árverési hirdetmény.

Schwarz Bernát részére Kajáti István világi lakos ellen 300 és 47-frt erejű a zsadányi kir. járásbíróóság 272 é. 273. ez évi számú végzéseivel a kielégítési végrehajtás elrendelése az alperesnél lefoglalt, 297 fra becsült buza-rozs és árp neműek ugy szénának a helyszínen leendő alávezésére 1873. augusztus hó 28-ának d. e. 10 órája tüzetik. Miről venni szándékozók azon hozzáadással értesítettek, hogy lefoglalt tárgyak a legtöbbet ígérőnek kész fizetés mellett és szükség esetére a becs áron alól is eladhatni fognak.

Zsadányban 1873. augusztus 13-án.
Mosánszky József,
kik. bírós. végrehajtó.

1-2

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatási minisztérium 1873 évi 14907. és 14908. sz. a. kiadott magas rendeleteivel Szinyér és Kis-Rozvány községekben egy-egy újjannan tervezet: állami iskola építése engedélyeztetvén, ennek biztosítása végett f. évi aug. hó 23. napján délelőtt 9 órakor Sárospatakon árlejtés fog tartatni a tanfelügyelői irodában.

Az építkezésre előirányzott költség teszen:

A szinyéri iskolánál:		A kis-rozvágyi iskolánál:	
Földmunka	27 frt. 88 kr.	Földmunka	27 frt. 88 kr.
Közművesmunka	1000 frt. 37 kr.	Közművesmunka	1000 frt. 37 kr.
Kőfaragómunka	37 frt. 00 kr.	Kőfaragómunka	37 frt. 00 kr.
Ácsmunka	1383 frt. 80 kr.	Ácsmunka	1383 frt. 80 kr.
Tetőzet fedőmunka	51 frt. 91 kr.	Tetőzet fedőmunka	51 frt. 91 kr.
Bádgosmunka	27 frt. 00 kr.	Bádgosmunka	27 frt. 00 kr.
Kovácsmunka	233 frt. 00 kr.	Kovácsmunka	233 frt. 00 kr.
Asztalos, lakatos és		Asztalos, lakatos és	
üvegesmunka	918 frt. 60 kr.	üvegesmunka	968 frt. 60 kr.
Anyagok	1843 frt. 70 kr.	Anyagok	1808 frt. 00 kr.
Összesen	5523 frt. 26 kr.	Összesen	5537 frt. 56 kr.

mihez még külön-külön 650 kézinapszám 520 frt. és 320 fuvarnapszám 960 frt. értékben számítva vagy is együttesen 1300 kézi és 640 fuvarnapszám fog járulni.

Fölhívatnak a vállalkozni kívánók, hogy a kellő időben vagy személyesen megjelenvén 5%-től bántapénz letétele mellett az árlejtésben részt venni, vagy ugyan anyai bántapénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat beküldeni sziveskedjenek.

A építés végrehajtá ára vonatkozó terv- és költségvetések az árlejtés alkalmával a helyszínen vagy előlegesen is Sárospatakon a kerületi tanfelügyelősnél megzemléltethők.

Sárospatak, aug. 5-én 1873.

2-2

Árvai József,

zemplénmegyei tanfelügyelő.

T. szülők, gyámok és a t. közönségnek általában

bátorkodunk ezennel jelenteni, hogy Sárospatakon, szakférfiak által felszólítva, s ugyanazok ellenőrzete és főfelügyelete alatt, egy felekezet nélküli, négy osztályú leány-növeldét alapítottunk, melynek czime:

Kesselbauer testvérek felekezet nélküli leány-növeldéje

Sárospatakon.

Megnyitását a jövő iskolai évvel, azaz szept. hó elejével határoztuk el, beiratásokat azonban már f. é. augusztus hó 15-től elfogadunk.

Bővebb értesítést nyerhetni a nyomtatott programmból, melylyel szivesen szolgálunk az intézetünkhöz vagy e lap t. szerkesztőségéhez címzett levelekre, kik is magunkat a t. szülők, gyámok és a t. általános közönség kegyes pártfogásába ajánljuk. Sárospatak, 1873. évi július havában.

Kesselbauer Emma.

Kesselbauer Luiza.

3-3

Kapható Lövy Adolf könyv-

MEYERS

HANDEXIKON

gibt in einem Bande Auskunft über jeden Gegenstand der menschlichen Kenntniss und auf jede Frage nach einem Namen, Begriff, Freundwort, Ereigniss, Datum, einer Zahl oder Thatsache augenblicklichen Bescheid. Auf 1908 kl. Octavseiten über 52,000 Artikel, mit vielen Karten, Tafeln und Beilagen. Preis 3 1/2 Thlr., in schönem Ledereinb. 5 Thlr. Bibliograph. Institut in Hildburghausen.

kereskedésében S.-a.-Ujhelyben.

Terebesről Gálszécsre és viszont naponta közlekedik egy 8 üléses társaskoosi, személybér 50 kr.

Belius,

postamester.

6-25

Miután Ujhely városából eltávozom, ennél fogva egy még igen jó karban lévő zongorát szabad kézből eladóvá teszek.

Lakásom Friedmann-féle házban az izraelita templom szomszédságában.

W. Zangenmeister.

1-1